

دانشگاه پیراپزشکی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا		نوع درس: نظری ■ عملی ■ کارآموزی/ کارورزی □
تعداد واحد: ۲ (یک واحد نظری، یک واحد عملی)	کد درس:	پیش نیاز: ----
تعداد جلسات: ۸ جلسه تئوری، ۱۷ جلسه عملی		
ترم تحصیلی: نیمسال دوم		
رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل-کارشناسی	مسئول درس: دکتر سید جواد سادات - جهانپخش وحدت نژاد	زمان و مکان ارایه: یکشنبه ۱۰-۸ تئوری و عملی، یکشنبه ۱۲-۱۰ عملی
مدرس / مدرسین: دکتر سیدجواد سادات، حسین آرمین		ایمیل مسئول درس: sadatsaiedjavad@gmail.com

<p>معرفی درس: محتوی درس اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا به دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری کمک می نماید تا ضمن آشنایی و شناخت ادبیات مشترک مدیریت خطر بلایا، با مهارتهای عملی شناسایی مخاطرات محل زندگی و کار، با اقدامات قبل، حین و بعد از وقوع بلایا آشنا شوند. مهارتهای عملی حیاتی نظیر تریاژ و احیاء قلبی ریوی پایه را فرا گرفته، حین فعالیتهای روزمره زندگی در خانواده، محل کار و جامعه در صورتی با بیماری که نیاز به احیاء قلبی ریوی دارد مواجه شوند، تا رسیدن پرسنل اورژانس پیش بیمارستانی و یا انتقال به مرکز درمانی بتواند با انجام CPR مددجو را احیاء نماید.</p>
<p>اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا است که شامل شناخت چرخه مدیریت خطر، مفاهیم و ساختار مدیریت خطر، شناخت اصول مدیریت و برنامه ریزی بخش سلامت در مراحل کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ و بازیابی در حوادث و بلایا، اصول ابتدایی خودامدادی و دگرامدادی می باشد.</p>
<p>اهداف ویژه: در پایان تدریس درس اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا، فراگیران قادر باشند:</p> <p>حیطه شناختی:</p> <p>۱ - آشنایی با کلیات، مفاهیم، واژه ها، اهمیت و ضرورت مدیریت حوادث و بلایا</p> <p>- با تاریخچه و اپیدمیولوژی بلایا آشنا شود.</p> <p>- اصطلاحات رایج در مدیریت بلایا را تعریف نماید.</p> <p>- اجزای چرخه مدیریت بلایا را تشریح نماید.</p> <p>- مفهوم کاهش خطر بلایا را بیان کنند.</p> <p>- کارکردهای برنامه های مدیریت و کاهش خطر بلایا را در مراحل مختلف چرخه مذکور تشریح نماید.</p> <p>۲ - آشنایی با مخاطرات طبیعی و انسان ساخت در ایران و جهان</p> <p>- با روشهای تقسیم بندی بلایا آشنا شود.</p> <p>- انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت را تعریف نماید.</p> <p>- علل بوجود آمدن انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت و عوامل مؤثر بر ایجاد آن را بیان نماید.</p>

- اقدامات لازم برای پیشگیری از اثرات سوء انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت را بیان کند.
- اقدامات قبل، حین و پس از وقوع انواع بلایا را شرح دهد.
- پیامدهای سلامتی انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت را فهرست و نحوه مدیریت آن را بیان کند.

۳-آشنایی با شیوه‌های پیشگیری از وقوع بلایا

- مرحله پیشگیری و کاهش اثر بلایا را توضیح دهد.
- واژه خطر را تعریف و عناصر ارزیابی خطر را توضیح دهد.
- مراحل ارزیابی خطر را شرح دهد.
- استراتژیهای مقابله یا کنترل ریسک را بیان نماید.
- اقدامات سازه‌ای و غیر سازه‌ای برای کاهش خطر را توضیح دهد.

۴-آشنایی با شیوه‌های ارتقای آمادگی برای پاسخگویی مؤثر به بلایا و حوادث

- روشهای ارتقای آمادگی در پاسخدهی به بلایا و حوادث را شرح دهد.
- ابعاد و عوامل مؤثر بر میزان تاب آوری جامعه در برابر حوادث و بلایا را بیان نماید.
- رویکردهای برخورد با بلایا را نام ببرد و توضیح دهد.
- سامانه هشدار اولیه را تعریف و اجزاء آن را شرح دهد.
- با ذکر مثال سامانه هشدار اولیه را مورد توجه قرار دهد.(عاطفی)
- ظرفیت و فراطرفیت را تشریح نماید.

۵-آشنایی با اثرات روان شناختی بلایا و حمایت‌های روانی اجتماعی

- اثرات روان شناختی بلایا را توضیح دهد.
- اهداف حمایت روانی در بلایا را شرح دهد.
- شایعترین اختلالات روانی در بلایا را بیان نماید.
- مراحل واکنش روانی به بلایا را شرح دهد.
- وظایف امدادگران تیم حمایت روانی را ذکر نماید.
- واکنشهای روان شناختی در گروههای خاص را بیان نماید.

۶-آشنایی با بازیابی پس از بلایا و برگشت به حالت بهتر از قبل

- مرحله بازیابی در چرخه مدیریت بلایا را توضیح دهد.
- ابعاد بازتوانی را شرح دهد.
- با ذکر مطالعه‌ی موردی به روشهای ارتقاء سلامت روان توجه نماید.(عاطفی)

۷-آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه و کارکردهای آن

- تاریخچه سامانه فرماندهی حادثه را بیان نماید.
- فواید سامانه فرماندهی حادثه را شرح دهد.
- چارت سامانه فرماندهی حادثه را مورد توجه قرار دهد.(عاطفی)
- وظایف جایگاههای سامانه فرماندهی حادثه را بشناسد.
- به کارکرد بخش‌ها، شاخه‌ها و زیرشاخه‌ها در سامانه فرماندهی حادثه توجه نماید.(عاطفی)

-

-آشنایی با احیای پایه داشته باشد.

-انواع تریاژ و تفاوت های آنها را بشناسد.

-با انواع تمرین و مانور و کاربردهای آنها آشنایی داشته باشد.

-توانایی انجام احیای پایه برای کودکان و بزرگسالان را داشته باشد. (روانی -حرکتی)

-در تمرین های دورمیزی شرکت کند و نقش خود را به خوبی اجرا کند. (روانی -حرکتی)

-پس از شنیدن صدای هشدار و آذیر خطر، توانایی تخلیه و ترک ساختمان از ایمن ترین مسیرها را داشته باشد. (روانی -حرکتی)

-توانایی انجام تریاژ پایه در زمان مشخص را داشته باشد. (روانی -حرکتی)

-به محض اعلام هشدار حریق، کپسول اطفای حریق را شناسایی کند و توانایی اطفای حریق با کپسول مناسب را داشته باشد. (روانی -حرکتی)

روش آموزش :

دروس نظری: (رویکرد مجازی)

☐ کلاس وارونه

☐ تدریس مبتنی بر بازی دیجیتال

■ تدریس مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله PBL

☐ تدریس اکتشافی هدایت شده

☐ تدریس مبتنی بر سناریوی متنی

دروس نظری: (رویکرد حضوری)

☐ کلاس وارونه

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ..)

☐ بحث در گروه های کوچک

■ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

■ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر مسئله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

■ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

.....

دروس عملی:

■ نمایش فیلم

■ شبیه سازی

■ ایفای نقش، نمایش

کارآموزی/ کارورزی:

☐ Bedside Teaching and Learning

☐ Clinical Supervision

☐ Case presentation

☐ Role modeling

☐ Ward rounds

☐ Portfolio and Logbook

روش ارزیابی فراگیر :

ارزیابی تکوینی

پرسش و پاسخ، کوئیز

ارزیابی نهایی

• ارزیابی بخش نظری:

- آزمون شفاهی ■ آزمون صحیح غلط ■ جور کردنی ■ آزمون چند گزینه ای
- آزمون تشریحی ■ آزمون کوتاه پاسخ

• ارزیابی عملکردی:

- ☐ آزمون ایستگاهی ☐ آزمون آسکی

• ارزیابی کارآموزی و کارورزی:

- ☐ لاگ بوک، کارپوشه ☐ ارزیابی مشاهده ای (چک لیست و Rating scale) ☐ ارزیابی ۳۶۰ درجه
- ☐ Mini-Cex ☐ DOPS

وظایف فراگیر :

۱- رعایت اصول اخلاق اسلامی و حرفه ای

۲- حضور به موقع در کلاس (حضور و غیرحضور)

۳- بازخورد در ک مطالب (پرسش و پاسخ، شرکت در بحث های کلاسی، انجام به موقع تکالیف درسی، موفقیت در آزمون پایانی)

۴- بکارگیری آموخته ها در عمل (طی دوره تحصیلی و در زندگی شخصی و حرفه ای)

۵- در صورت غیبت برابر با مقررات آموزشی رفتار خواهد شد.

تکالیف فراگیر:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

۱ - مرتباً در طول ترم معلومات خود را از طریق مطالعات کتابخانه ای و مرور مطالب تدریس شده گسترش دهند.

۲ - در انجام فعالیت های یادگیری تعیین شده توسط مدرس درس کوشا بوده و آنها را در موعد مقرر به بهترین نحو ارائه نمایند.

۳ - در انجام کارهای گروهی پیش قدم بوده و به دانشجویان هم دوره خود در رسیدن به اهداف آموزشی کمک نماید.

۴ - مطالعه مباحث هر جلسه و آمادگی برای پرسش و پاسخ

۵ - تکالیف بارگذاری شده در سامانه نوید را انجام داده و سپس هنگام ارائه مطالب درسی تکلیف خود را به صورت کنفرانس در کلاس ارائه نماید.

۶ - شیوه نمره دهی فعالیت های مورد انتظار :

نمره دهی بر اساس روش ارزیابی، وظایف و تکالیف فراگیر تنظیم می گردد.

ردیف	موارد نمره دهی	درصد نمره
۱	حضور فعال در کلاس	۵
۲	کوئیز	۱۰
۳	میان ترم	۴۰
۴	ارایه	۵
۵	لاگ بوک	-
۶	آزمون عملی	-
۷	آزمون پایان ترم	۴۰
۸		-

منابع اصلی درس (شامل کتاب، جزوه آموزشی، فیلم های آموزشی)

۱- اردلان علی و همکاران , درسنامه سلامت در حوادث و بلایا , تهران , انتشارات مهرآوش , ۱۳۹۵

۲- Introduction to International Disaster Management .3rd Edition. Damon Coppola. 2015.

جدول زمان بندی درس در نیم سال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

شماره جلسه	عنوان جلسه	تاریخ برگزاری	مدرس	نحوه ارایه	امکانات مورد نیاز	روش تدریس
۱	۱- آشنایی با کلیات، مفاهیم، واژه‌ها، اهمیت و ضرورت مدیریت حوادث و بلایا	۱۴۰۳/۱۱/۲۸	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۲	آشنایی با مخاطرات طبیعی و انسان ساخت در ایران و جهان	۱۴۰۳/۱۲/۵	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۳	تریاز- احیاء پایه قلبی ریوی	۱۴۰۳/۱۲/۱۲	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۴	آشنایی با شیوه‌های پیشگیری از وقوع بلایا	۱۴۰۳/۱۲/۱۹	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی
۵	آشنایی با شیوه‌های ارتقای آمادگی برای پاسخگویی مؤثر به بلایا و حوادث	۱۴۰۳/۱۲/۲۶	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۶	آشنایی با اثرات روان شناختی بلایا و حمایتهای روانی اجتماعی	۱۴۰۴/۱/۱۷	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۷	آشنایی با بازیابی پس از بلایا و برگشت به حالت بهتر از قبل	۱۴۰۴/۱/۲۴	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۸	آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه و کارکردهای آن	۱۴۰۴/۱/۳۱	دکتر سیدجواد سادات	حضورى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۹	آشنایی با قانون و اسناد ملی مدیریت حوادث و بلایا	۱۴۰۴/۲/۲۲	دکتر سیدجواد سادات	مجازى	ویدئو پرژکتور، وایت برد ، مائیک	سخنرانی، پرسش و پاسخ
شماره جلسه	عنوان جلسه	تاریخ برگزاری	مدرس	نحوه ارایه	امکانات مورد نیاز	روش تدریس
۱	تریاز پایه START	۱۴۰۳/۱۱/۲۸	آقای پورانفرد- آقای وحدت‌نژاد	حضورى	استفاده از ماکت	عملی

۲	ترباژ پایه کودکان JUMP START (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۳/۱۲/۵	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	مجازی	استفاده از ماکت	عملی
۳	ترباژ ESI (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۳/۱۲/۱۲	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	مجازی	استفاده از ماکت	عملی
۴	آزمون ترباژ از ۲/۵ نمره عملی (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۳/۱۲/۱۹	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	مجازی	استفاده از ماکت	عملی
۵	احیاء پایه یک نفره و دو نفره بزرگسالان (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۳/۱۲/۲۶	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	حضور	استفاده از ماکت	عملی
۶	احیاء پایه یک نفره و دو نفره کودکان (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۱/۱۷	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	حضور	استفاده از ماکت	عملی
۷	احیاء پایه یک نفره و دو نفره نوزادان (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۱/۲۴	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	حضور	استفاده از ماکت	عملی
۸	الکتروشوک خودکار خارجی AED (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۱/۳۱	آقای نکویی	حضور	استفاده از ماکت	عملی
۹	آزمون احیاء قلبی ریوی از ۲/۵ نمره عملی (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۲/۷	آقای پورانفرد - آقای وحدت‌نژاد	حضور	استفاده از ماکت	عملی
۱۰	سامانه فرماندهی حادثه (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۲/۱۴	دکتر سیدجواد سادات	حضور	شبیه سازی	عملی
۱۱	تمرین دورمیزی (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۲/۲۱	دکتر سیدجواد سادات	حضور	شبیه سازی	عملی
۱۲	تمرین دریل یا مشق (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۲/۲۸	دکتر سیدجواد سادات	حضور	شبیه سازی	عملی
۱۳	تمرین عملکردی (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۳/۴	دکتر سیدجواد سادات	حضور	شبیه سازی	عملی
۱۴	آزمون عملی سامانه فرماندهی حادثه	۱۴۰۴/۳/۱۲	دکتر سیدجواد سادات	حضور		عملی
۱۵	اطفای حریق (گروه ۱ و ۲)	۱۴۰۴/۳/۱۹	دکتر سیدجواد سادات	حضور	شبیه سازی	عملی

عملی	شبیه سازی	حضور	دکتر سیدجواد سادات	۱۴۰۴/۳/۲۶	ارزیابی خطر (گروه ۱ و ۲)	۱۶
عملی		عملی	دکتر سیدجواد سادات	۱۴۰۴/۴/۲	بررسی گزارش ارزیابی خطر در یک سازمان، موسسه یا مرکز درمانی (گروه ۱ و ۲)	۱۷